7/5056

T.C.
BAŞBAKANLIK
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI
(Ekonomik Araştırmalar Genel Müdürlüğü)

Sayı: B.02.1.HM.0.EKA-08.01.02/
Konu: Soru Önergesi Hk. 29.11.01* 91171

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI GENEL SEKRETERLİĞİNE

İlgi: a. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'nın 12.11.2001 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/5056- 12119/28892 sayılı yazısı

b. Sermaye Piyasası Kurulu Başkanlığı'nın 23.11.2001 tarihli ve HİD/3544-12799 sayılı yazısı

İlgi (a)'da kayıtlı yazınızda, Adıyaman Milletvekili Mahmut Göksu'nun Devlet Bakanı Kemal Derviş'e tevcih ettiği 7/5056- 12119 sayılı yazılı soru önergesinin sureti ekli olarak gönderilmiş ve süresi içinde cevaplandırılması talep edilmiştir.

Söz konusu önergeye cevaben Sermaye Piyasası Kurulu Başkanlığı'ndan alınan ilgi (b) yazısının sureti ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Dr. Kemal DERVİŞ
Devlet Bakanı

EK: 1 (5 Sayfa)

DAĞITIM:
Bilgi :
Başbakanlığa

7/5056

Başbakanlık
Sermaye Piyasası Kurulu

SAYI :HİD/3544-12799 ANKARA

KONU: 23/ 11 /2001

DEVLET BAKANLIĞINA

(Sn. Dr. Kemal DERVİŞ)

İLGİ: 14.11.2001 tarih ve B.02.0.019/(16)3569 sayılı evrak akış talimatı formu.

İlgi formda, Adıyaman Milletvekili Mahmut GÖKSU'nun 06.11.2001 tarih ve 7/5056-12119 sayılı soru önergesine ilişkin olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'ndan alınan 12.11.2001 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/5056-12119/28892 sayılı yazıya ilişkin olarak Kurul'dan cevap verilmesi istenilmektedir.

İlgi soru önergesinde yer alan konulara ilişkin olarak, Sermaye Piyasası Kurulu ile ilgili olan yanıtlar aşağıda sunulmaktadır.

I. İlgi soru önergesinde KÖYSAN A.Ş.'nin şimdi ne durumda olduğu, yönetim kurulunda kimlerin bulunduğu, bu güne kadar 14.000 üyeye kar payı ve ana paralarının dağıtılıp dağıtılmadığı, dağıtılmadıysa neden dağıtılmadığı sorulmaktadır.

a) Köysan A.Ş.'ye ilişkin olarak Kurulumuz kayıtlarında yapılan inceleme sonucunda;

- Şirket'in 1976 yılında 500.000 TL. sermaye ile 25 kurucu ortak tarafından kurulduğu,

- 1978 yılında mevcut nama yazılı birinci tertip (A) serisi 100 adet hissesine ilaveten, 2. tertip (B) serisi hamiline yazılı 20.000 adet hisse senedi ihraç edip sermayesini 100.500.000 TL.'ne artırdığı, söz konusu 20.000 adet hisse senedinin yaklaşık 14.000 kişi tarafından satın alındığı, söz konusu pay sahiplerinin % 94'ünün mülga Köyişleri ve Kooperatifler Bakanlığı YSE ve Toprak-İskan Genel Müdürlükleri işçilerinin olduğu,

-1982 yılında, ortak sayısının 14.560 olması nedeniyle Şirket'in Kurulumuz kaydına alındığı,

7/5056

- Şirket nezdinde Kurulumuzca gerçekleştirilen denetim sonucunda hazırlanan 10.04.1987 tarih ve III-2/6-5 sayılı Denetleme Raporu'nda 1979 hesap dönemine ilişkin olarak dağıtılmasına karar verilen 5.013.293 TL.'lik toplam temettü miktarından, 3.521.535 TL.'lik kısmın, ortaklara fiilen dağıtılmadığının tespiti üzerine, ilgili Şirket'in fiilen dağıtılmayan temettü miktarının ortaklara intikalinin çabuklaştırılması amacıyla yapılacak ilk genel kurulda ortaklara bilgi verilmesi hususunun Şirket'e iletildiği, Şirketçe önerilerimizin yerine getirilmesine karar verildiği ve eksikliklerin tamamlanacağının bildirildiği,

- Şirket'in Kurul kaydına alınmasından sonra, 1990 yılında sermayesini önce 100.500.000 TL.'den 201.000.000 TL.'ne ve 1995 yılında ise 201.000.000 TL.'den 1.005.000.000 TL.'ne artırdığı, sermaye artırımlarında rüçhan hakkı sirkülerinin ve 1987, 1988 ve 1989 yıllarına ilişkin kar dağıtım ilanlarının Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi (TTSG) ve günlük gazetelerde ilan edildiği, 1990 yılında yapılan sermaye artırımında yapılan esas sözleşme değişikliği ile beher hissenin nominal değerinin 5000 TL'den 1000 TL'ne indirildiği, daha sonra sermayesini 5 milyar TL.'ne artırmak amacıyla esas sözleşmesinin sermayeye ilişkin 8. maddesinde yapılacak değişikliğe izin verilmesini talep eden Şirket'in, söz konusu esas sözleşme değişikliğinin 25.06.1997 tarihli yazımız ile onaylandığı ancak, arttırılan sermayeye ilişkin hisse senetlerinin kayda alınması talebiyle herhangi bir başvuruda bulunulmadığı,

tespit edilmiştir.

b) Şirket yönetim kurulu üyeleri:

Şirket'in Kurulumuzda bulunan dosyalarında yer alan ve Şirket tarafından Kurulumuza iletilen son evrak tarihi 23.6.1997'dir. Bu nedenle, Şirket tarafından Kurulumuza iletilen son yönetim kurulu kararı olan 25.5.1997 tarihli karara göre, o tarih itibariyle Şirket yönetim kurulu başkanı D. Metin DEDEŞİN, yönetim kurulu üyeleri, Ahmet DEDEŞİN, Nihat CENGİZ ve Ali DEDEŞİN'dir. 7.3.1995 tarih ve 3739 sayılı TTSG'de yayımlanan izahnamede, Şirket yönetim kurulunun 5 üyeden oluştuğu ve 3 yıl için seçildiği belirtilmiştir.

c) Şirket'te bu güne kadar 14.000 üyeye kar payı ve ana paralarının dağıtılıp dağıtılmadığı, dağıtılmadıysa neden dağıtılmadığı;

Şirket, 1982 yılında ortak sayısı nedeniyle Kurulumuz kaydına alınmasından sonra, 1990 yılında sermayesini önce 100.500.000 TL.'den 201.000.000 TL.'ne ve 1995 yılında ise 201.000.000 TL.'den 1.005.000.000 TL.'ne artırmış, sermaye artırımlarında rüçhan

7/5056

hakkı sirkülerini ve **1987, 1988 ve 1989 yıllarına ilişkin kar dağıtım ilanları** Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi (TTSG) ve günlük gazetelerde ilan etmiştir.

Şirket nezdinde Kurulumuzca gerçekleştirilen denetim sonucunda 1979 hesap dönemine ilişkin olarak dağıtılmasına karar verilen 5.013.293 TL.'lik toplam temettü miktarından, 3.521.535 TL.'lik kısmın, ortaklara fiilen dağıtılmadığı tespit edilmiş olup, bunun üzerine Kurulumuzca, ilgili Şirket'in fiilen dağıtılmayan temettü miktarının ortaklara intikalinin çabuklaştırılması amacıyla yapılacak ilk genel kurulda ortaklara bilgi verilmesi gerektiği hususu Şirket'e iletilmiş, Şirketçe önerilerimizin yerine getirilmesine karar verildiği ve eksikliklerin tamamlanacağı bildirilmiştir.

Kurulumuza 26.10.2001 tarihinde ulaştırılan şikayet dilekçesinde, bazı YSE İş Sendikası üyelerinin genel kurul toplantıları hakkında kendilerine bilgi ulaştırılmadığı ifade edilmiştir. Köysan A.Ş. hakkında, Şirket tarafından yapılan ilanların takip edilememesi nedeniyle, pay sahiplerinin, Şirket faaliyetleri, genel kurul toplantıları, dolayısıyla alınan kararların gereği olarak, yukarıda belirtilen sermaye artırımlarında belirlenen sürelerde yeni pay alma haklarını (rüçhan hakkı) kullanamadıkları, yine kar paylarının dağıtım dönemlerinde kar payı kuponlarının ibraz edilmemesi nedeniyle bu haklarından faydalanamadıkları anlaşılmış olup, anılan şikayet dilekçesine cevabımızda da belirtildiği üzere, ellerindeki kar payı kuponlarını Şirket'e ibraz eden ortakların, ilgili dönemde genel kurul kararıyla kar dağıtımına karar verilmiş olması kaydıyla, kar paylarını tahsil etme hakları mevcut olmakla beraber, söz konusu hak Türk Borçlar Kanunu madde 126/IV hükmü ile öngörülen 5 yıllık zamanaşımı süresine tabidir.

Öte yandan, Kurulumuzdaki kayıtlardan anlaşıldığına göre, Şirket'in ödenmiş sermayesinin 60.300.000 TL.'si iştiraklerdeki değer artış fonundan 40.200.000 TL.'si nakit karşılığı olmak üzere sermayesini 100.500.000 TL.'den 201.000.000 TL.'ne artırdığı 1990 tarihli sermaye artırımında, ortakların sermayede mevcut hisselerinin % 60'ı oranında; yine ödenmiş sermayenin 291.450.000 TL.'si iç kaynaklardan, 512.550.000 TL.'si nakit karşılığı olmak üzere sermayesini 201.000.000 TL.'den 1.005.000.000 TL.'ne artırdığı, 1995 tarihli sermaye artırımında, ortakların sermayede mevcut hisselerinin % 145'i oranında, **"bedelsiz pay alma hakkı"** mevcuttur.

II. İlgi soru önergesinde, KÖYSAN A.Ş.'nin, aynı Şirket'in kuruluşunda yer alan Genel Teşkilatlanma Sekreteri tarafından, diğer üyeleri sermaye artırımlarından haberdar etmeme ve hisseleri çok ucuza toplamak suretiyle çeşitli usulsüzlüklerle aile şirketi haline getirildiğinin doğru olup olmadığı, Şirket'in bu duruma gelmesine kimin göz yumduğu sorulmaktadır.

7/5056

Kurulumuza 26.10.2001 tarihinde ulaştırılan şikayet dilekçesinde de, bazı YSE İş Sendikası üyelerinin genel kurul toplantıları hakkında kendilerine bilgi ulaştırılmadığı ifade edilmiştir. Sözü edilen yazıya cevabımızda da belirtildiği üzere, Türk Ticaret Kanunu md. 368 hükmü uyarınca, hisse senetleri nama yazılı olan pay sahipleriyle, önceden Şirket'e bir hisse senedi tevdi ederek ikametgahını bildiren pay sahiplerine taahhütlü mektup gönderilerek toplantı gününün bildirilmesi zorunludur. Şirket'çe 1978 yılında ihraç edilen ve 14.000 kişi tarafından satın alınan 20.000 adet 2. tertip (B) serisi hisse senetlerinin de hamiline yazılı olduğu tespit edilmiştir. Hamiline yazılı hisse senedi sahipleri, anılan hüküm uyarınca hisse senedi tevdi etmemişlerse, genel kurul toplantılarını Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi ve esas sözleşme hükümleri ile belirlenen gazetede yapılan ilanlardan izlemeleri gerekir.

Öte yandan Kurulumuza iletilen şikayet dilekçesi ekinde yer alan belgelerden öğrenildiği üzere, YSE Toprak İskan İşçileri Milli Sanayi Teşvik ve Yatırım Statüsü Yönetim Kurulu Başkanlığı tarafından ilgili ortaklara gönderilen 08.10.1986 tarihli yazıda, ortakların 1980 yılına kadar biriken aylıklarından kesilen % 3'lük bölümün senet bedeli olan her bir hisse karşılığı olan (nominal değeri) 5.000 TL.'nin karşılığının mahsup edildikten sonra kalanın statü hükümleri uyarınca korunduğu, işyerinden emeklilik veya başka bir sebeple ilişiklerinin kesilmesi durumunda tamamının dönem sonu farkları ile birlikte ortaklara ödeneceği belirtilmiş olup, anılan yazıya cevabımızda da belirtildiği üzere, kendisine herhangi bir ödeme yapılmayanların, Statü hükümleri çerçevesinde gerekli başvuruyu yapmaları gerekmektedir.

Bunun yanı sıra, Şirket ile ilgili olarak öne sürülen bu gibi usulsüzlük iddiaları, yukarıda belirtildiği üzere, Kurulumuzca Şirket hakkında 7.11.2001 tarihinde başlatılan denetimde incelenmektedir.

III. İlgi soru önergesinde, sermaye piyasasındaki kurum kaydı 14910 olan Şirket'le ilgili 14.000 küçük hisseli üyenin haklarını koruma adına Sermaye Piyasası Kurulu'nun ne gibi bir inceleme ve çalışma başlattığı sorulmaktadır.

Bazı Şirket ortaklarının, Kurulumuza iletilen yazısı üzerine, anılan yazıda yer alan Şirket hisse senetlerinin bir kısmının sendikada, bir kısmının üyelerde olmasının, Şirket genel kurulu hakkında kendilerine bilgi verilmemesinin, Sendikada olan hisse senetlerinin bazılarındaki kupon eksikliğinin, kendilerine 1978 yılında bir kupon bedeli ödendiği halde eksik olan bu kuponların bedellerinin ödenmemesinin, yazılarına ekli listede çeşitli nedenlerle teşkilattan ayrılanların sermaye paylarının iade edileceği belirtildiği halde ödenmemesinin nedenlerine ilişkin sorular ve ileri sürülen iddialar ile Şirket'in sermaye

7/5056

piyasası mevzuatından doğan yükümlülükleriyle ilgili olarak 7.11.2001 tarihinde bir inceleme başlatılmış olup, inceleme sürdürülmektedir.

IV. İlgi soru önergesinde, bugünkü Yol-İş ve Türk-İş yetkililerinin KÖYSAN'ın bu hale gelmesindeki rolünün ve Sendika-Şirket bağlantısının ne durumda olduğu sorulmaktadır.

Kurulumuzda bu konuda herhangi bir bilgi bulunmamaktadır.

V. İlgi soru önergesinde, halen KÖYSAN A.Ş.'nin Kayseri, Çankırı, Denizli, Samsun ve Niğde'deki bazı fabrikalarda iştirakleri olduğu ve trilyonlarca liralık menkul ve gayrimenkulü olduğunun ileri sürüldüğü belirtilerek, Şirket'in şu andaki menkul ve gayrimenkul toplamının ne kadar olduğu sorulmaktadır.

Şirket tarafından Kurulumuza iletilen son mali tablo olan 1996 yılına ilişkin mali tablolardan, Şirket'in hazır değerlerinin 52.599.178 TL, stoklarının 180.000.000 TL, finansal (mali) duran varlıklarının 153.160.000 TL, maddi duran varlıklarının 2.846.908.541 TL defter değerine sahip olduğu, Şirket'in toplam varlıklarının ise 3.609.978.599 TL olduğu görülmüştür.

VI. İlgi soru önergesinde, 14.000 işçinin mağduriyetini giderme ve haklarını iade etmek için bir girişimde bulunulmasının düşünülüp düşünülmediği sorulmaktadır.

Şirket hakkında, başlatılan denetim çalışmasının sonuçlarına göre gerekli işlemler yapılacaktır.

Bilgilerinize arz ederim.

Fatma KUTLAY
Kurul İkinci Başkanı

Vr.33195